

prima instanță: V. Gîrleanu
instanța de apel: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

dosarul nr. 2rac-110/18

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Cabinetul Avocatului „Mazur Svetlana” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Alesov Prod” împotriva Cabinetului Avocatului „Mazur Svetlana” cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului și cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată la cererea Cabinetului Avocatului „Mazur Svetlana” împotriva societății cu răspundere limitată „Alesov Prod” cu privire la restituirea prejudiciului, declararea nulității parțiale a contractelor de locațiune și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2014 societatea cu răspundere limitată „Alesov Prod” (în continuare – „Alesov Prod” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cabinetului Avocatului „Mazur Svetlana” (în continuare – CA „Mazur Svetlana”) cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, „Alesov Prod” SRL și CA „Mazur Svetlana” au încheiat la 02 ianuarie 2013 contractul de locațiune a spațiilor comerciale, biroul nr.2, cu suprafața de 32,4 m.p., situat în mun. Chișinău, str. Armenească nr. 44/2.

Afirmă că în sarcina locatarului era pusă plata lunară a serviciilor comunale conform facturilor și a chiriei în valoare de 325 de euro. Chiria lunară urma a fi achitată prin virament sau în numerar pînă la data de 10 a lunii pentru care se efectuează plata.

Susține că pîrîtul nu a achitat chiria pentru luna decembrie 2013 pentru care i-a fost emisă factura, iar pentru luna ianuarie 2014 consideră că la fel urmează să fie achitată chiria, cu toate că pîrîtul a plecat cu lucrurile personale la 20 ianuarie 2014, fără a invita locatorul pentru întocmirea actului de predare-primire și fără a înștiința locatorul despre intenția de a rezilia contractul.

Menționează că pîrîtul CA „Mazur Svetlana”, contrar prevederilor pct.8.4 din contractul nominalizat, nu a respectat termenul de preaviz de 30 de zile, fapt care a prejudiciat locatorul pentru că nu a dispus de termenul de 30 de zile pentru a da în locațiune spațiul altui client.

Consideră că pîrîtul urmează să fie obligat la plata venitului ratat în valoare de 325 de euro.

Relevă că a înaintat cerere prealabilă către CA „Mazur Svetlana” însă a rămas nesoluționată.

În urma majorării pretențiilor, solicită încasarea din contul CA „Mazur Svetlana” în beneficiul „Alesov Prod” SRL a datoriilor în mărime de 28383,79 de lei și a prejudiciului cauzat prin nerespectarea termenului de preaviz la rezilierea contractului de arendă în sumă de 325 de euro, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (vol.1, f.d.111).

La 11 august 2014 CA „Mazur Svetlana” a înaintat acțiune reconvențională împotriva „Alesov Prod” SRL cu privire la încasarea prejudiciului, declararea nulității parțiale a contractelor de locațiune și încasarea cheltuielilor de judecată (vol.1, f.d.67-70).

În susținerea acțiunii a invocat că pentru perioada 01 aprilie 2012 – 31 decembrie 2012 a achitat „Alesov Prod” SRL în baza contractului de locațiune din 01 aprilie 2012 chiria lunară echivalentă sumei de 325 de euro și serviciile comunale, însă „Alesov Prod” SRL nu a eliberat facturi fiscale și bonuri de plată în acest sens.

Susține că sumele respective nu au putut fi trecute la cheltuielile CA „Mazur Svetlana”, respectiv a achitat impozit pe venit majorat cu 8218,44 de lei.

Consideră că „Alesov Prod” SRL s-a îmbogățit fără justă cauză cu 775 de euro, întrucît pentru perioada 01 aprilie 2012 – 31 august 2012 CA „Mazur Svetlana” a achitat primei suma totală de 2500 de euro, dintre care 100 de euro pentru serviciile comunale.

Menționează că contractele încheiate la 01 aprilie 2012 și 02 ianuarie 2013, în partea ce ține de suprafața închiriată urmează a fi declarate parțial nule, deoarece au fost încheiate prin comportamentul dolosiv și viclean al „Alesov Prod” SRL, or la încheierea respectivelor contracte ultimul a pretins că biroul are suprafața de 32,4 m.p., pe cînd ulterior s-a stabilit că suprafața acestuia este de 27,2 m.p.

Relevă că nu era în cunoștință de cauză că urma să achite cîte 52 de euro lunar pentru grupul sanitar, iar în perioada de 01 aprilie 2012 – 31 decembrie 2013 suma totală de 1092 de euro, deoarece potrivit prevederilor pct.3.3 din contracte, locatarul s-a obligat să asigure cu condiții, inclusiv apeduct și canalizare.

Consideră că suprafața biroului nu putea fi măsurată personal din cauza planificării nestandarde, iar planul acestuia nu i-a fost adus la cunoștință la momentul încheierii și executării contractelor, decît odată cu răspunsul la cererea prealabilă din 31 iulie 2014.

Solicită CA „Mazur Svetlana” încasarea de la „Alesov Prod” SRL a prejudiciului cauzat prin neeliberarea facturilor și bonurilor de plată în sumă de 8218,44 de lei, restituirea prestației în sumă de 775 de euro, primiți de către „Alesov Prod” SRL pentru perioada de 01 aprilie 2012 – 31 august 2012, declararea nulității parțiale a contractelor încheiate la 01 aprilie 2012 și 02 ianuarie 2013 în partea ce

ține de suprafața închiriată din 32,4 m.p. în 27,2 m.p., restituirea prestației în sumă de 1092 de euro, sumă constituită din 52 de euro lunar achitați pentru perioada 01 aprilie 2012 – 31 decembrie 2013.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 22 iunie 2017 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de „Alesov Prod” SRL împotriva CA „Mazur Svetlana” cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului cauzat prin nerespectarea termenului de preaviz la rezilierea contractului și cheltuielilor de judecată. A încasat de la CA „Mazur Svetlana” în beneficiul „Alesov Prod” SRL datoria în mărime de 28383,79 de lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 851,51 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3500 de lei. În rest, a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată. A respins acțiunea reconvențională înaintată de CA „Mazur Svetlana” împotriva „Alesov Prod” SRL cu privire la restituirea prejudiciului, declararea nulității parțiale a contractelor de locațiune din 01 aprilie 2012 și 02 ianuarie 2013 în partea suprafeței închiriate și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, CA „Mazur Svetlana” nu a achitat plata pentru chiria spațiului locativ, precum și serviciile comunale pentru lunile decembrie 2012 și ianuarie 2014. Totodată, conform actului de verificare pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 31 ianuarie 2014 se atestă că CA „Mazur Svetlana” a efectuat achitări parțiale, suma datorată constituind 28383,79 de lei, care include atât plata chiriei cât și plata pentru serviciile comunale.

Totodată, instanța a stabilit că prejudiciul solicitat de reclamant în sumă de 325 de euro a fost inclusă de reclamant în suma de 28383,79 de lei și nu urmează a fi încasată suplimentar, deoarece pentru venitul ratat pentru o lună, pîrîtul este obligat de achitat chiria și serviciile comunale pentru luna ianuarie 2014 pentru neeliberarea la timp a spațiului închiriat și aflarea acestuia pînă la 20 ianuarie 2014.

Prima instanță referitor la acțiunea reconvențională a reținut că CA „Mazur Svetlana” nu a prezentat probe confirmative cu privire la faptul că „Alesov Prod” SRL s-ar fi îmbogățit fără justă cauză în sumă de 775 de euro.

La fel, instanța a conchis că nici în 2012 și nici în 2013 CA „Mazur Svetlana” nu a avut obiecții referitor la prevederile contractuale din contractele de locațiune încheiate în anul 2012 și nici la achitarea impozitului pe venit, nefiind clar comportamentul și poziția CA „Mazur Svetlana”, din moment ce consideră că a fost prejudiciată, nu a obiectat, precum și nu a solicitat repararea acestora în anul 2012 sau la achitarea impozitului pe venit în martie 2013, ba mai mult a achitat impozitul pe venit în sumă de 19523 de lei, fără a înainta obiecții față de „Alesov Prod” SRL.

Instanța referitor la solicitările CA „Mazur Svetlana” privind declararea nulității parțiale a contractelor de locațiune din 01 aprilie 2012 și 02 ianuarie 2013 în partea suprafeței închiriate și restituirea prestației le-a apreciat ca neîntemeiate, deoarece biroul dat în locațiune nu putea fi închiriat fără grup sanitar care este parte componentă a biroului. Totodată, CA „Mazur Svetlana” la încheierea contractului a examinat biroul în cauză în componența căruia intra și grupul sanitar, astfel suprafața de 32,4 m.p. a fost indicată corect, iar plata fixă pentru spațiul închiriat a fost stabilită în mărime de 325 de euro, dar nu pentru un metru pătrat.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 decembrie 2017 a respins apelul

declarat de CA „Mazur Svetlana” și a menținut hotărîrea primei instanțe.

La 23 ianuarie 2018 CA „Mazur Svetlana” a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii inițiale și admiterii acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale cauzei și a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate în apel cu privire la scoaterea de pe rol a acțiunii pe motivul că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă la înaintarea cererii de majorare a cuantumului pretențiilor.

Consideră că, actul de verificare pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 31 ianuarie 2014 nu a fost semnat de recurent, fiind întocmit unilateral, instanța ignorînd argumentele recurentului în acest sens.

Opinează că în luna ianuarie 2014 nu a activat și nu a închiriat acest birou, deoarece la 31 decembrie 2013 contractul a încetat de drept și nu a manifestat în niciun mod intenția de a prelungi relațiile de locațiune, eliberînd biroul imediat după perioada sărbătorilor.

Susține că argumentarea instanțelor inferioare referitor la faptul că nu are relevanță la caz folosirea mașinii de casă și control de către „Alesov Prod” SRL este contrară dispozițiilor Hotărîrii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998, deoarece la dispozițiile de plată prezentate în instanță urmau a fi eliberate și bonuri de casă.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele.

Conform art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017 (vol.2, f.d.111-119), fiind expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 632 din 12 ianuarie 2018 (vol.2, f.d.120), iar recursul a fost declarat la 23 ianuarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.2, f.d.124-131). Prin urmare se conchide că exercitarea căii de atac a fost efectuată în termen.

Cu referire la argumentele din recurs precum că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate în apel cu privire la scoaterea de pe rol a acțiunii pe motivul că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă la înaintarea cererii de majorare a cuantumului pretențiilor, instanța de recurs nu le poate reține, deoarece grație principiului disponibilității și ale drepturilor procedurale ale părților, reclamantul este în drept să-și majoreze pretențiile din acțiune, or în conformitate cu art. 60 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii, să mărească ori să reducă cuantumului pretențiilor în acțiune, ori să renunțe la acțiune. Pîrîtul este în drept să recunoască acțiunea. Părțile pot înceta procesul prin tranzacție

Alegațiile din recurs precum că, în luna ianuarie 2014 nu a activat și nu a închiriat acest birou, deoarece la 31 decembrie 2013 contractul a încetat de drept și nu a manifestat în niciun mod intenția de a prelungi relațiile de locațiune, eliberînd biroul imediat după perioada sărbătorilor, nu pot fi reținute, întrucît bunurile CA „Mazur Svetlana” s-au aflat în biroul închiriat după 31 decembrie 2013, după data expirării contractului, însă conform art.903 lit.a) din Codul civil locațiunea încetează

la expirarea termenului contractului.

Referitor la cele invocate în recurs precum că, argumentarea instanțelor inferioare referitor la faptul că nu are relevanță la caz folosirea mașinii de casă și control de către „Alesov Prod” SRL este contrară dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998, deoarece la dispozițiile de plată prezentate în instanță urmau a fi eliberate și bonuri de casă, instanța de recurs menționează că în conformitate cu ordinul Ministerului Finanțelor nr. 216 din 28 decembrie 2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, au fost aprobate formularele de evidență contabilă, conform anexei nr.3. Respectiv, eliberarea dispozițiilor de plată a fost efectuată în conformitate cu ordinul nominalizat, iar cele relatate de recurent sunt irelevante obiectului cauzei.

Completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor sunt similare celor din cererea de apel (vol.2, f.d.71-77) și constituie o analiză a probelor efectuată de recurent și o interpretare a normelor de drept efectuate de acesta care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Ba mai mult, acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios au fost interpretate elocvent și aplicate just cu respectarea garanțiilor ce derivă din dreptul la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Mai mult, completul de admisibilitate relevă că CA „Mazur Svetlana” a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care au avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CA „Mazur Svetlana”, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Cabinetul Avocatului „Mazur Svetlana” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Alesov Prod” împotriva Cabinetului Avocatului „Mazur Svetlana” cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului și cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată la cererea Cabinetului Avocatului „Mazur Svetlana” împotriva societății cu răspundere limitată „Alesov Prod” cu privire la restituirea prejudiciului, declararea nulității parțiale a contractelor de locațiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan